

fig for, at Lyendet skal kunne søges ved den Ciendoms Værneting, hvor han er fæstet til at tjene, uden Hensyn til, om der er vedtaget Noget derom i Kontrakten, og at overhovedet skriftlig Kontrakt ikke skal være en Betingelse for de i „Forslagets“ § 5 ommeldte Begunstigelser for Husbonden, samt for, at de paagjældende Sager behandles som offentlige Politisager. Fra Fyns Stifts patriotiske Selskab er fremsendt en Udvalgsbetænkning, hvori det tilraades ikke at slutte sig til Randers Amtshusholdningselskabs Udkast, baade paa Grund af Enkeltheber i dette, og fordi det ikke synes naturligt at benytte Lovforslags Form; men Ministeriets Opmærksomhed henledes paa flere Punkter, i hvilke en videre Udvikling eller Fuldstændiggjørelse af Lyendeloven synes ønskelig, fremfor alt i Samklang eller Analogi med Lov af 23de Febr. 1866 om Disciplin paa Handelskibe, Saaledes vil man have Bortgang af Tjenesten, efter at der er optaget Mere af Lønnen, end hvad der er fortjent, behandlet som Bedrageri og forsluget justitielt, medens ellers Kontraksbrud fra Lyendets Side bør behandles som offentlig Politisag, og Husbonden bør under samme Sag tilpligtes at give Erstatning for Udgifter og Ulemper i Anledning af Underfølgelsen, naar det viser sig, at Lyendet har haant lovlig Grund til at forlade Tjenesten. Fremdeles udtales Ønsket om, at Husbonden, naar han har givet Afkald paa Erstatning, skal kunne faae Lyendet mulktet med Erstatningens Beløb, og at han, naar han har valgt at paastaa Erstatning, skal ved Dommen kunne faae Lyendet tilpligtet under daglig Mulkt at vende tilbage til sin ulovlig forlode Tjeneste, naar det ikke erlægges Erstatningen. Det fraraades at paabyde Paategning om Bortkastelse i Studsmaalsbogen, fordi der „vilde ligge noget Åræntende for Lyendet i at skulle ligesom mærkes til en vis Tjeneste og geraade i en Uraadighedstilstand lige over for Trediemand“, ligesom der ogsaa „vilde opstaa mange Forlegenheder i Tilfælde af en Studsmaalsbogs Bortkastelse, eller naar Lyendet med lovlig Grund forlader Tjenesten, uden at Husbonden vil høre Paategningen“. Ved Helaars-tjenester foreslaas at lade $\frac{2}{3}$ af Lønnen gjælde for Sommerhalvaaret og $\frac{1}{3}$ for Vinterhalvaaret, naar ikke anderledes er vedtaget. Ligeledes fraraades det at paabyde Oprettelse af Lyendekontrakter, men at opmuntre dertil dels ved trykte Formularer, dels ved dertil at knytte visse Fordele for Lyendet, saasom fri Lægehjælp og Medicin o. s.l. Endvidere bør Forligsmægleren kunne idømme Lyendet Bøder under Appet til Politivretten, og paa den anden Side bør Husbonden i de Tilfælde, i hvilke et Lyende er berettiget til at forlade Tjenesten, men ikke ønsker at benytte denne Ret, kunne idømmes Bøder under privat Politisag. Endelig udtales Ønsket om, at Tilsynet med Studsmaals- eller Tjenestebøgerne skærpes, og at deres Førelse gaar over til Sognekogderne eller Sogneraadsformændene. — Fra det thylandske Landøkonomiske Selskab foreligger to Meddelelser, som gaa ud paa, at Selskabet har opfordret Amtets 4 Rigsdagsmænd til at udtale sig om Sagen; tre af dem have erklæret, at de i Hovedsagen slutte sig til Tanken og ere villige til at understøtte Lovforslag i denne Retning, hvorhos en af dem stærkt betonede Nødvendigheden af, at man samtidig androg paa, at det fra Marts 1867 daterede Forbud imod, at Husbonden gjør Paategning i Studsmaalsbogen om Lyendets Forhold, burde hæves. Dertil har Selskabet sluttet sig; forøvrigt kunde det vel ikke billige Randers-Forslaget i alle Punkter, men fandt ikke tilstrækkelig Anledning til at gjøre Forandringer deri, hvorhos det, i Stedet for at indgive Andragende til Rigsdagen, vedtog at opfordre samtlige Egnens Repræsentanter at virke for Sagens Fremme. — Endnu skal anføres, at Holbæk Amts Landboforening har forbeholdt sig nærmere Udtalelse (se nedenfor), at Formanden for Frisenborg-Faurskovs Birks Landboforening melder, at Stemningen paa et afholdt Møde var meget delt, hvorfor man forbeholdt sig ny Drøftelse af Sagen (se nedenfor), og at Holbæk Amts økonomiske Selskab melder, at det har besluttet ikke at udtale sig om denne Sag, fordi det efter sine Love og Vedtægter udelukkende bekræfter sig med Formaal, specifiikt vedkommende Landbruget. Endelig foreligger en Skrivelse fra det fgl. danske Landhusholdnings-Selskab, hvori meddeles, at Randers-Forslaget efter den ovenfor omtalte Opfordring fra Sorø Amts landøkonomiske Selskab er bragt under Forhandling paa Mødet af Landboforeningernes Delegerede den 12te og 13de Juni dette Aar, og at man der, efter en Diskussion, hvori Hovedmanglerne ved den nu gjældende Lyendelov fremhævedes, vedtog at udtale sin Tak til Randers Amtshusholdningselskab for den Birksomhed, dette har udsolbet til at opklare det vigtige Spørgsmaal om Lyendeforholdet, hvis bedre Ordning ad Lovgivningens Vej Delegeretforsamlingen erkjender Nødvendigheden af, og at opfordre Amtshusholdningselskabet til at indhente Svar fra de Landboforeninger, som endnu ikke have afgivet Betænkning over det af Amtshusholdningselskabet omsendte Forslag til Forandringer i Lyendeloven, samt dernæst at indsende en Sammenstilling af det saaledes tilveiebragte Materiale til Justitsministeriet.

b. Andragende fra Holbæk Amts Landboforening (indbragt den 14de Oktober af Folketingsmanden for Holbæk Amts 5te Valgkreds, Rasmussen). Andragendet tiltræder Randers-Forslaget med nogle Endringer i dets § 7, navnlig at „Løvhed“ fra Lyendets Side ikke skal medføre Bøde, at Husbonden ikke skal have Ret til at idømme Lyendet Bøder, og at Maximum af